

The logo consists of two horizontal bars. The top bar is yellow and contains the text 'Kennisnetwerk' in a bold, purple, sans-serif font. The bottom bar is blue and contains the text 'Biociden' in a bold, white, sans-serif font.

Kennisnetwerk Biociden

‘Desinfectiemiddelen in coronatijd: wat betekent dit voor de zorg?’

Webinar van het Kennisnetwerk Biociden – 29 maart 2021
Vragen en antwoorden, versie 2

De vragen en antwoorden in dit Q&A-document zijn opgesteld naar aanleiding van het KNB webinar op 29 maart. De antwoorden zijn informatief. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Q1: Is een door de EU toegelaten middel automatisch toegelaten in Nederland?

A: Binnen de EU zijn er twee soorten toelatingen: een unietoelating en een nationale toelating. Middelen met een unietoelating worden door de Europese Commissie toegelaten en mogen in alle lidstaten van de EU verkocht en gebruikt worden. Op het etiket van deze middelen staat een EU-nummer: EU gevolgd door 11 cijfers. Middelen met een nationale toelating (eventueel toegelaten via een wederzijdse erkenning) hebben voor Nederland een nummer dat begint met ‘NL’, waarna 11 cijfers volgen. Hiernaast zijn er ook middelen die in Nederland onder het overgangsrecht tot de markt zijn toegelaten. Deze middelen hebben een nummer van 4 of 5 cijfers met een ‘N’.

Q2: Wat is het verschil tussen reinigen en desinfecteren?

A: bij reiniging verwijder je vuil, terwijl je bij desinfectie micro-organismen doodt. Voor desinfectie moet eerst worden gereinigd (zie WIP-richtlijn). In veel gevallen verwijder je met reiniging al zoveel micro-organismen dat desinfectie niet meer nodig is. Producten die reinigen en producten die desinfecteren vallen onder verschillende wetgevingen. Desinfectiemiddelen vallen onder de biocidenregelgeving en zijn dus biociden. Soms is het onderscheid tussen reinigingsmiddelen en

desinfectiemiddelen niet direct duidelijk. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft een [leidraad](#) opgesteld om te bepalen of een product een reinigingsmiddel of een biocide is.

Q3: Desinfectiemiddelen op basis van ethanol en chloor vormen de standaard voor desinfectie in de WIP-richtlijnen (Werkgroep Infectie Preventie). Dit zijn echter geen middelen die specifiek voor de bestrijding van het coronavirus zijn toegelaten. Hoe zit dit?

A: het voorschrift van de WIP richtlijn is verouderd. Middelen (dus een product met een merknaam) op basis van ethanol of chloor mogen alleen worden gebruikt ter bestrijding van het coronavirus als ze de daarvoor benodigde toelating hebben. Er zijn inmiddels vele middelen, waaronder middelen op basis van ethanol en chloor, voor oppervlakedesinfectie toegelaten met een virusclaim. Middelen die zijn toegelaten voor gebruik tegen virussen, zijn ook werkzaam tegen het coronavirus. De WIP-richtlijnen moeten vernieuwd worden zodat alleen toegelaten middelen met virusclaim worden aangeraden. Dit kunnen naast middelen op basis van chloor of ethanol ook middelen op basis van andere werkzame stoffen zijn.

Meer informatie over welke middelen tegen het coronavirus gebruikt mogen worden en de toelatingendatabank van het Ctgb vind je [hier](#).

Q4: Wanneer worden de WIP-richtlijnen vernieuwd?

A: De werkzaamheden van de WIP worden voortgezet door het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI). Binnen de SRI worden de richtlijnen geüpdatet, het is nog niet bekend wanneer de eerste richtlijn vernieuwd zal zijn.

Q5: Waarom mochten bepaalde middelen die werkzaam zijn tegen het coronavirus tijdens de eerdere en tweede periode van vrijstellingen wel worden gebruikt en inmiddels niet meer?

A: Om de veiligheid van desinfectiemiddelen op de markt te garanderen, moeten deze een toelatingsprocedure doorlopen met strenge werkzaamheids- en veiligheidseisen. In het begin van de coronapandemie is er vanwege een (dreigend) tekort aan beschikbare middelen met een toelating een uitzondering gemaakt waarbij onder andere generieke vrijstellingen zijn verleend. In deze generieke vrijstellingen werden wel voorwaarden gesteld om de veiligheid en de werkzaamheid te garanderen. Het verlenen van vrijstellingen is een mogelijkheid die door de biocidenwetgeving geboden wordt. Een vrijstelling is een tijdelijke noodmaatregel. De overheid wil dus terugkeren naar de situatie waarin alleen toegelaten middelen worden gebruikt. In de huidige vrijstellingen is daarom de eis gesteld dat alleen nog maar middelen worden vrijgesteld waarvoor een aanvraag tot toelating of uitbreiding is ingediend bij het Ctgb. Deze middelen moeten minimaal voldoen aan de voorwaarden van één van de eerdere generieke vrijstellingen. Van deze middelen was namelijk al vastgesteld dat ze veilig en werkzaam zijn. Volgens de biocidenwetgeving is het niet toegestaan om middelen die onder een vrijstelling vielen op de markt te houden zonder toelating. Ieder middel moet dezelfde toelatingsprocedure doorlopen, dit voorkomt oneerlijk concurrentie en waarborgt de veiligheid van mens, dier en milieu.

Q6: Er zijn inmiddels meerdere vrijstellingsrondes geweest. Wat geldt er nu qua vrijstellingen voor middelen?

A: Momenteel is alleen de derde vrijstellingsronde van toepassing. Er is een [vrijstelling voor handdesinfectiemiddelen](#) en een [vrijstelling voor oppervlakedesinfectiemiddelen](#). Vrijstellingen die verleend zijn tijdens de eerste en tweede ronde zijn niet meer geldig.

Vanaf 5 maart 2021 mogen alleen toegelaten middelen en middelen die expliciet genoemd staan in de vrijstellingsbesluiten verhandeld en gebruikt worden voor hand- en oppervlakedesinfectie tegen het coronavirus. De vrijgestelde middelen staan in de bijlage van de vrijstellingsbesluiten en de

toegelaten middelen zijn via de [toelatingenbank](#) van het Ctgb te vinden. Een lijst met toegelaten en vrijgestelde middelen die gebruikt mogen worden tegen het coronavirus is ook te vinden op de [website van het Ctgb](#).

Q7: Wat moeten we doen met niet langer vrijgestelde desinfectiemiddelen?

A: Middelen die vrijgesteld waren tijdens de eerste en tweede vrijstellingsrondes en die niet onder de derde vrijstellingsronde vallen mogen vanaf 5 maart niet meer gekocht en opgebruikt worden. In het toezicht door de ILT en NVWA zal er in de eerste helft van 2021 aandacht zijn voor de producenten en distributeurs van niet langer vrijgestelde middelen, en excessen bij het gebruik van niet langer vrijgestelde middelen. Klanten, gebruikers en distributeurs die grotere voorraden hebben worden dringend verzocht de producent of importeur te contacteren om na te gaan of zij hun middelen terug kunnen sturen.

Q8: Wat zijn de regels voor methoden voor desinfectie anders dan de vloeibare desinfectiemiddelen voor hand- en oppervlaktedesinfectie? Dit gaat bijvoorbeeld over desinfectie met UV-licht of ozon.

A: Onder de biocidenwetgeving vallen alleen producten die chemisch of biologisch werken. Producten met uitsluitend een fysische werking, zoals UV-C-licht, vallen niet onder de biocidenwetgeving. Ozon heeft wel een chemische werking. Momenteel is een uitzondering van kracht waardoor het gebruik van ozon geen toelating nodig heeft. In de komende vijf jaar gaat dit echter veranderen en dan hebben toepassingen met ozon ook een toelating nodig. Meer informatie over [de toelating van ozon](#) vindt u op de Ctgb website.